

Csurgó és Vidéke.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évr: 4 frt (8 kor.) Félévr: 2 frt 4 kor.)
Negyedévr: (2 kor.) 1 frt
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkesztő:

Dr. Nagy Sándor ügyvéd
Szerkesztőség: Csurgó, Szechenyi-tér,
Kéirtek vissza nem adotnak.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvnyomdája,
ho az előfizetési díjak és a hirdetések különdék
hirdetéseket utányosan számítanak.

Előfizetési felhívás!

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetéseik július 1-vel lejár, mentől előbb azt megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében akadályozva ne legyünk.

A „Csurgó és Vidéke” előfizetési ára:

Egész évre — — 4 frt
Fél évre — — 2 frt
Negyed évre — — 1 frt.

Teljes tisztelettel

A „CSURGÓ és VIDÉKE”
kiadóhivatala

Ifjuságunk egészsége.

Wlasics Gyula kultuszminiszter az ifjuság testi nevelésének fejlesztésére irányuló, figyelemre méltó rendelkezést hozott ki, melynek értelmében a játékokat a testi nevelésre felelő fontosságnak és szükségesnek tartja. A különböző játékokat a középiskolai tervezetekbe fölvetve és nagy súlyt fektet arra, hogy ezek az illetékes körök részéről kellő figyelemben részesüljenek és a tantervbe fölvetessenek. A kitűzött cél elérése céljából fölöttébb szükséges a középiskolákat játszóterekkel ellátni, mert enélkül a játéknemnek jó része nem gyakorolható. Sajnálatraméltó, hogy a legtöbb iskola nem rendelkezik igen

terekkel.

Amennyire elősmertjük a közoktatásügyi miniszter e legújabb actiójának hasznosságát, éppoly szükségesnek tartanók, hogy a serdülő nemzedek legdrágább kincsének, gyermekeink egészségének megóvására nemcsak a tornateremben és a gyermekek szabadideje alatt a játszótereken, hanem magában a iskola helyiségében is fokozott figyelmet fordítsunk.

Mindazok, kik e sorokat kellő figyelemmel olvassák és elég komolyan fogadják tartalmát, alig szorulnak annak bővebb magyarázatára, hogy por és bűzös anyagoktól mentes, jó, tiszta levegő mennyire nélkülözhetetlen kelléke az egészségnek és hogy a levegő nem mondható csupán akkor egészségtelennek, ha annak rossz-sága és romlottsága már orruink által is megérezhető. A levegő, melyet belélegzünk, nem csak a táplálkozást teszi előbb alkalmassá a táplálkozás céljaira, hanem egyáltalán egy részét képezi táplálkozásunknak.

Rossz levegőben nemcsak muló bajok mutatkoznak, mint milyenek éberségünk, gondolkodó tehetségünk elcsúszása, nyomás, nehézség és fájós érzet fejünkben, hanem mint ezt a gyermekek és felnőttek sápadt külseje mutatja, a tiszta levegő hiánya állandó bajok és zavarok forrása is lehet. Vér-

szegénység, sápkór, gégebaj és más egyéb beteg-ég is a rossz levegőben találja, ha nem is kizárólagos indokait, úgy mégis hathatós támogatását a tovább fejlődésre.

Valamely betegség keletkezése alatt a betegséget kedvezően befolyásolt több tényező működik közre és ezek között a friss, egészséges levegő hiánya kétségen kívül, a legelső helyet foglalja el.

Az iskola egészségügyének kellő ápolása körül, a fennálló szabályok fogantatóitása, a gyermekek állandó órénak, a tanítónak képezi feladatát. A levegő tisztaságának fentartása szintén csak az ő értelmiségi és működési körébe sorozható. Hisz a jó, tiszta és egészséges levegőről való gondoskodás legelső sorban a tanító érdekét is képezi, a kinek egészsége a folytonos és fárasztó beszélés által, a poros levegőben rendkívül nagy mértékben veszélyeztetve van. A gégehurut gyakran aggályos, sőt veszélyes lefolyásával sok esetben az iskola levegő rossz-ságának következménye. Hogy az iskolában még nagyon sokat vétenek a levegő kellő felhívására ellen, ezt azonnal észrevehetjük, ha főleg tél idején egyik vagy másik iskolaterembe lépünk.

Nyáron át könnyű az ablakok nyitvatartása által, szükség esetén ablak és ajtó kinyitása által a szünetek alatt, kellő friss levegőről gondoskodni.

Tárcza.

Altató dal.

Lement a nap
Ér lesz legott.
Hányd le e két
Szép csillagot.

Pihenj, aludj
Szép angyalom.
Lágy vánkossod
Ringó karom.

Égő karral
Karollak át:
A menyország
Ölembe szállt.

A szerelem
Mint lombos ág
Virágait
Hullatja ránk.

Oh szép virág,
Oh, szerelem,
Üdvöm csupán
Benned lelem!

Bpest. *Hollósy István.*

B nek.

Nem szeretett soha senki
Ezen a világon,
Te voltál az egyedüli
Lelkem, szép virágom.

Áldjon is meg a jó Isten,
Minden jóval, széppel.
Áldja meg a jó szívedet
Mind a két kezével!

Ágyat neked a kikelet
Friss rózsákból vessen —
Álmodba is szép szemédbe
Gerlice nevéssen!

Kerüljön a gond, a bánat
És ha úgy kívánod:
Sose udd meg az egyhanu
Ötök boldogságot!

Szeressen meg, a kit szeretsz,
Világéletedben!
És ne fájjon — ha majd egykor
Jutok az eszedbe!

(Balaton-S t. György.)

Veress József.

Kedélyes menyasszony.

Büszke mosolyra nyit Károly ajka, amikor a tegnapi bála visszaemlékezett. Ismét számos „jó parti“-t csinálhatott, tisztán és világosan következtethette volna a „hölgyváasztásból”. Egy tucizat táncosné valóságos megostromolta és valamennyi arcvonásából kiolvadni vélte: „Beszéljen a mamával!” De Károly elvből nem beszélt a mamákkal, „szabadabban” mulathatott a lányokkal. Hízelt neki, hogy kíváncsi házassági objektum, de ezt az önértéket meg is akarta őrizni. Ettől az élvezettől megfosztotta volna a házasság és ez nem volt szándék. Így élte agglégységét bizonyos fura-furósággal. Néha eljegyzési veszélyekbe rohan s azután örült, hogy ép szívvel és lélekkel kerül ki belőlük. Kaczerkodott erélyes, zavartalan nőenségével és élte végéig meg akarta őrizni. Mókázott, mimelt udvarolt, minden komoly szándék nélkül, sőt forró szenvedélylyel szeretett is, de gondosan elkerülte az oltár felé vezető utat. Milyen pompásnak találta azt a tudatot, hogy csak a kezét kell kinyújtania, hogy boldog férjé váljon. Ezzel a tudattal a legérdekesebb kuklipédikációba legkönnyebb ájulás, a legmulékonyabb durcáskodás sem ér föl. S ezért nem is nyujtotta ki a kezét. Mikor néha kritikus pillanatokban attól félt, hogy

Télen azonban közel áll veszély, hogy most a tüzelőanyag körüli takarékoság szempontjából és nem kellően és nem elég gyakran szellőztetik az iskola termeket. Ajánlatos tehát hogy falcsatornák vagy kisebb nyílások által az ablaktáblákban lehetővé tételük a rossz levegő kivonulása és annak friss levegő által való felcserélése, anélkül, hogy a gyermekek és a tanító egészségtelen léghuzamnak legyenek kitéve. Nem elég azonban, hogy a mondott kellekekről gondoskodva legyen, kell, hogy azok alkalmaztassanak is.

Hogy a tanító néhány könnyebb és alkalmas testgyakorlatnak a tanítás közben való alkalmazása és az ablakok kinyitása által nagyban hozzájárulhat a levegő tisztaságához és a gyermekek egészségének a fenntartásához, azt alig kell hangsúlyoznunk.

Csak még egy körülményt óhajtunk fölemlíteni: A por eltávolítását az iskolákban törülgetés és söprés útján — a mely szokás még mindig fennáll sok iskolában. Por az iskolában mindenütt és mindig összegyűl és nem csak káros hatást gyakorol a szemekre és a légzőszervekre, hanem tetemesen hozzájárul egyúttal a fertőző betegségek csiráinak terjesztéséhez. A törülgetés és söprés nem egyéb, mint a por felferése, hogy más helyen ismét leereszkedhessenek. A por eltávolítása az iskola termekből csakis nedves rongyokkal és kellő benetvesítés mellett való söprés útján eszközölhető; legalkalmasabb a söpréshez nedves fűrészport használni!

Elégséges világítás mellett a gyermekek szemei is mentek maradnak az elromlástól. A czélszerű világítás egyebekben is fontos kelleke az egészségnek. Az iskola terem kitűnő világítással rendelkezék — és kell, hogy a világítás a helyes oldalról is érje az iskola termet, annál is inkább, mert az iskolában a gyermekek szemei folytonosan dolgoznak.

A napsugarak, ha előlről érik a munkahelyet, káros hatásuk, a világosság, mely hátulról ér, szintén za-

var, mert a gyermeknek feje a papírra árnyékot vet; a jobboldalról jövő világítás pedig az írókéz árnyéka által válik alkalmatlanná, főleg mert a gyermeket meggöngyöndt háttal való ülésre készíti. A különböző oldalokról érkező világosság, változó és nem egyenlő világítás mellett válik alkalmatlanná. Csak a baloldaltól érkező világosság nem bír a mondott hátrányokkal.

Annak szükségessége, hogy az iskola teremnek, a gyermekek arcirányától tekintve, baloldaltól nyerjék a világítást, manapság már általánosan elismert kellék, melylyel számolni kell.

Az iskolaterem hőmérséklete télen nyáron ne legyen több, mint 20 OC. (16 OR.) Az iskolaterem szellőztetése, fűtése, hőmérséklete köle-önösen kiegészítik egymást és a tanító, mint állandó öre a gyermekek testi és lelki jólétének, nagyban járulhat hozzá a fölemlített három fontos tényezőt kellő arányba és harmóniába hozni. Hogy e célra az iskolateremből soha ne hiányozzék a hőmérő, azt alig kell külön felemlíteni.

Nagy lopás a somogy megyei takarékpénztárban.*

F. hó 12-én reggel, midőn Würth Adolf, a somogy megyei takarékpénztár főpénztárnoka a pénztár pénztári hivatalnokok jelenlétében nyitotta ki, megdöbbenve vette észre, hogy abból a szombati zárral alkalmával megvolt pénz hiányzik. A főpénztáros majdnem elájult, midőn a hiányt észrevette, izgatottan jelentette az igazgatónak az esetet, ki rögtön rendelte a vizsgálatot. Az egész eset megfoghatatlannak tűnt fel, mert a pénztár rendszeren le volt zárva. Nem is sejtették, hogy ki lehet a tettes, midőn egyszerre belépett Ungváry Károlynak, a pénztár könyvelőjének a cselédjé és jelenti, hogy gazdája szombat délután elutazott, de mindéig haza nem jött. Ekkor kezdtek gyanítani, hogy Ungváry lehet a tettes, de az első izgatottságban senki sem mert ezen gyanújának kifejezést adni. Beható vizsgálat alá vették a pénztárt és megállapították, hogy azonkülső erőszak nyomai láthatók, igen valószínű tehát, hogy az alkulesossal nyitották ki. Ho-

* A „Somogyi Ujság”-ból átvéve.

gyan juthatott a tettes ehhez az alkuleshoz? Ki a tettes és mikor követhette el a lopást? ezekre a kérdésekre az igazgatóság hamarjában nem tudott válaszolni. Ungváryra esett a gyanu, mert ő távol volt.

Kihallgatták az iroda személyzetet, Farkas és Boda segédkönyvvezetők azt mondták, hogy Ungváry szombaton délelőtt kissé korábban távozott a hivatalból, mert azt mondta, hogy a délutáni vonattal elmegy Pécsre fiát meglátogatni, de mikor délután fél egy órakor a takarékpénztár előtt elmentek, Ungváry akkor ment be újból a hivatalba. Igen valószínű tehát, hogy a tettest Ungváry követte el. Hamarosan aztán rájöttek arra is, hogyan juthatott Ungváry az alkuleshoz. Nemrég a pénztár zárja elromlott és a kulcsot a zárral együtt Ungvárynak adták át, hogy azt a lakatoshoz vigye javítás végett és ekkor igen könnyen készíthetett magának egy gipszleányomatot a kulcsról, a mely után neki gye:ekjárték volt az alkulesot elkészíteni.

A rovacsolás megállapította, hogy a pénztárból 36205 frt hiányzik, tehát ennyit vitt el magával. Az igazgatóság azonnal megette ellene a feljelentést, a kaposvári rendőrség táviratilag értesítette a budapesti államrendőrséget, mely Ungváry köröztesét azonnal elrendelte.

A takarékpénztár 1000 frt jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítőjének.

A rendőrség Ungváry lakásán házkutatást tartott, ott azonban mit sem találtak, de annál meglepőbb eredményre vezetett az Ungváry szőlőjében megejtett vizsgálat. Mindenféle lakatosszerszámot találtak ott és így kétségtelen, hogy az alkulesot itt kint készítette el.

H i r e k.

— Főgimnáziumunk ifjúságának jubiliálisát a következő hölgyek szelencseltettek jelenlétükkel: Asszonyok: özv. Barla Józsefné, Bausz Sándorné, Batori Lajosné, Begedy Péterné, Bóné Kálmánné, dr. Éhn Kálmánné, Faischammer Reimurdné, Fried Albertné, Héjas Pálné, Hegeri Gézáné, Horváth Józsefné, Hörömpöly Gyuláné, Izák Lajosné, Kalocsay Endréné, Kasztl Bertalané, Kondor Józsefné, Kovács Sándorné, Lang Mórné, özv. Losonczy Sándorné, Lovass Gyuláné, Marosy Ignáczné, Matolcsi Istvánné, özv. Mátrai B. Áné, Mátrai Gyuláné, Modrovits Antalné, Mosonyi Sándorné, özv. Nagy Sándorné, Nánay Istvánné, Németh Zsigmondné, Nüderhauser Istváné, Pethes Sándorné, Plachner Manóné, Prettenhoffer Ödönné, Rabatti

belesik abba a bizonyos „sötét verembe,” gyorsan meghallgatta valami morózus nős férfi intő szavát, aki megmondta neki, hogy az ember „jobbik fele” elrontja az egész embert s így megmenekült a szerencsétlenségtől.

Mindazonáltal szeretett játszani a veszéllyel. Kis szobában lakott, kilátással a ház leányára, de e kilátást nem volt szándéka kiaknázni. Főnöke házában gyakran megfordult, anélkül, hogy ez magányos szivére kártékony befolyást gyakorolt volna, dacára hogy főnöke ama bizonyos sablonszerű — alárendelt hivatalnoknak nőül szánt leánnyal rendelkezett. Úgyesen elkerülte azt is. Egy nap szobájában ült s az apró hirdetések olvasásába merült el, anélkül, hogy ott valamit keresett volna.

— Hogy lenne ha egyszer elveid megerősítése céljából az egyedüli módot megkísérlened, a mi még hátra van, gondolta hirtelen.

Valószínűleg egész halom levelet fogsz kapni, tele mulatságos tartalommal és érdekes helyes-, illetőleg helytelen irással. És gunyolódó képzelete elé tarka alakok kerültek: egyszerű, hiszekény leánygyermek, akik erre a mar nem szokatlan utra léptek, éltes, valószínűtlen bohózat szüzek, akik még negyven-ötven krajczárt áldoznának egy férjért. Ez lesz csak tréfa . . . és talán . . . hiszen

nem lehet tulni . . . manapság mindenütt inkább költnek házasságot, mint az égben — mormogta és egy darab tiszta papirost szedett elő. Szándéka volt a tiszteletre méltó hagyományos szokás mellett maradni és a közönséges hirdetési stílust követni. Megkezdte:

„Javakorbéli, intelligens férfi (ez a születési bizonyítvány legkedveltebb kikerülése) biztos állásban (hirdetések részére az állás mindenkor biztos) nőülni óhajt. Pénz mellette. Zenei műveltség nem feltétlen szükséges. Közvetítők kizárva.

Hosszabban gyönyörködött írodalmi termekében.

— Na ez csak csábító — eladó leányzó ha volnék azonnal irnék ennek a férfinak!

Néhány nappal később terjedelmes levelesomót hozott Károly haza. Kitűnően mulatott a kapott ajánlatokon. Nem hiányzott itt, „a már nem egészen fiatal leány, aki egykor nagyon szép volt és a jobb szolgálati osztályhoz tartozik.” Eppen ugy talákozott az ősmert házassági jelöltő is a „gazdag érzelmvilággal” és néhány megtakarított forinttal. Néhány házasondi óhajtó hölgy szidta a „lélek nélküli” való szépséget” és a „könnyelmű fiatalaságot”, ami jelentőségteljes következtetésekre ad alkalmat. Egyik azt írta, hogy a ferjhezmenés nem

okozna neki gondot, de feltétlenül megbizik az újságban, melynek évek óta előfizetője. A másik esatolta arczképét — ki tudja, mikorról származott a felvétel? — részletesen leírta vagyonát, elfelejtette azonban a takarékbetét könyv melléklését. E leveleket könnyű szívvvel tette félre Károly. Csak egy, alig néhány sort tartalmazó levélke vonta magára figyelmét s egyúttal kíváncsiságát. Meghatóan egyszerű hang szólalt meg benne, könnyeden csavartott bőtüiből a fiatal úde illata áradozott. Már az irás is kellemes, vonzó volt. Károly leült s irt az ismeretlen házassági jelöltnek. A levélváltás, mely eleinte poste restante folyt, — ezzel tartoztak a hagyományos szokásnak — mind élénkebbé vált, míg egy nap Károly ózó vágyat érzett, hogy szüről szürre ösmerje meg a levél íróját.

A negédesen természetes levelezés dacára egészen közönségesnek képzelte a hölgyet, hogy kellemesen meglepődjék. Oh ez a képzelet! Mikor megösmerte a leányt, meg volt lepve bájossága és kedvessége által. Károly a leány szüleinek házába járt és milyen hamar felejtette el tántoríthatatlan elveit. Minél többet elmélázott Berta szemeiben, annál többet aggódott agglegény esküinek sziládsága fölött. Szive kaczagott és kigunyolta a bohó, számító fejet.

Józsefné, Reményi Samuné, Sárközy Andorné, Schlögel Lőrinczné, Schreier Báláné, Singer Jakabné, Sipos Csényi Jánosné, Sternberg Ignáczné, Szabó Lajosné, özv. Szabó Pálné, Szikszay Odönné, özv. Vida Jánosné és dr. Vida Károlyné. — Lányok: Barla Irma és Margitka Barla Irma (N.-Dobsza), Batori Jolán, Begedy Irén és Gizella, Bőne Sarika, Dombó Margit, Ermel Erzsike, Fay Eruska, Farkas Mariska, Fekete Ilona, Fleishammer Ilona és Pároska, Héjas Irma, Vilma és Emma, Herezi Margit és Jolánka, Horváth Vilma és Ilonka, Hörömpöly Irén és Jolán, Izsák Ilonka, Kalocsay Ellácska, Kasztl Klema és Irén, Kiss Riza, Kondor Boriska, Lang Gizella, Irma és Etelka, Losonczi Ilonka, Lovass Lina és Ilona, Matocsi Ilonka, Mátrai Vilma, Maza Mariska, Mézes Ida, Modrovics Lenke, Mosonyi Mariska és Erzsike, Németh Margit, Neumann Paula, Niederhauser Annuska, Paizs Irén, Perger Matild, Pethes Ilona, Reményi Erzsé, Irén és Margit, Sárközy Berta, Schlögel Vilma, Singer Szabina és Bözsike, Sipos Csényi Teruska, Sternberg Vilma, Szabó Jolán és Milike, Szabó Ilona és Erzsike, Szikszay Ilonka és Erzsike, Tarnóczy Lina, Tóth Teruska, Vida Klára, Teréz és Margitka.

— **A mint a dunántúli** ev. ref. püspöki hivatal közli, Tisza Kálmán főgondnok úr ő méltóságával úgy átlapodott meg, hogy a f. évi egyházkerületi közgyűlés Csurgón f. é. szeptember hó 13-án kezdődik. Mihez képest ezen nap az egyházkerületi közgyűlés megnyitást, utána a főgimnázium felavatásának ünnepélye kezdődik és pedig az egész nap erre lesz fordítva. Szept. 14, 15, 16 d. napjain kerületi közigazgatási és bírósági ügyek tárgyaltnak, szept. 17-én lelkészek felavatása leend. Ugyancsak 13-án lesz a Soltra-kép leleplezési ünnepélye, melynél a szónoki tisztet Baksay Sándor ismert nevű író, a főgimnázium egykori növendéke vállalta magára, végül ugyan ezen nap este concert s ezt bezárálag táncmulatság lesz. Olesó vasúti jegyekről lesz gondoskodás, — valamint elszállásról is. Később bővebben a részletekről.

— **Hermann Ottó.** A hírneves természet tudós a hét folyamán járásunkban időzött, hogy az ornithologia körébe vágó megfigyeléseket tegyen s adatokat gyűjtsön. E hó 14-én Berzenczén volt s az országos vásáron is

megfordult, hogy ott kiállított vásári dolgokból néprajzi gyűjteményét szaporítsa. A tudós Somogyban több időt szándékozik tölteni s főleg a Balatonon fog tartózkodni.

— **Halálozás.** A csurgói tanítóképző-intézetnek halottja volt. Fereczy Kálmán 3-ad éves tanítóképző intézeti növendék hosszas szenvedés után e hó 13-án tuberculozisban elhalt. Temetése 14-én az intézet tanári kara és ifjusága részvételével ment végbe. A meghaldogult fiatal ember sirja felett az ifjuság gyászdalokat énekelt.

— **A főgimnáziumunk ifjuságának juniálisa** alkalmából a következők fizettek fölül: Gróf Festetics Tassilo 5 frt. Matolcsy József és Peti Lőrincz 2 frt 50 — 2 50 kr. Horváth József 2 frt. Bognár Mihály, Csepinszky János és Koób Kálmán egyenként 1 frt. 50 kr. Dömötör Bertalan, Lang Mórné, Lipsitz Zsigmond, Mozsonyi Sándor, Németh Zsigmond, Niederhauser István, Sipos-Csényi János, Szabó Lajos és Vágó Gyula egyenként 1 frt. Sárközy Andor 60 kr. Balogh Antal, Erdészky Julia, Erős József dr. Fazekas Sándor, Hampek László, Kondor József, Lovass Gyula, Marosy Ignáczné, Melha Valdemár, Metzl K, Nánay 1.-né, Prettenhoffer Ödön, Reményi Samuné, Scanzler Béla, Szabó János, Tiborecz Antal, Trencsény János, Vida Károly dr. egyenként 50 kr, Lang Jenő 30 kr, Hebrang Mihály 11 kr. Összesen 36 frt. 51 kr. A szíves fölülfizetőknek a rendezőség köszönetet nyilváníttja.

— **Lapunk mult számában** közöltük, hogy „Trencsénmegyei Drótosaink“ cím alatt lapunk egyik munkatársa egy 6 ivayi tartalmu füzetkét ad ki, azonban az előfizetési felhívás véletlenül kimaradt. Az előfizetést most közöljük. — Julius hó első napjaiban fog megjelenni egy 6 iv terjedelmű művem: „Trencsénmegyei Drótosaink“ címmel. E műben a drótos — ugyszólván — bölcsőjétől egész a síráig kísérem el; szólok a drótozás eredetéről, terjedéséről; szólok a hazánkban és a hazánk szomszédságába járó drótosokról; elkísérem őket Németországba, Oroszbirodalomba, Észak-Amerikába s ami erre nézve közölhetők s rájuk vonatkoztak csak összeszedhettem, közlöm. Ismertetem a drótos családi életét, lakodalmát, egyes énekeit nyelvi és anthropologiai szemponto-

kat is felemlitek, már a mennyire ez utóbbiban való ismereteim mellett lehetséges. A mű ára 80 kr. A kik e műre előfizetni szándékoznak, kérem őket, hogy a gyűjtő-ívet címemre június hó 25-éig visszaküldeni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozódhassam. A műért járó pénzt előre kívánám hozzám juttatni, a mikor is azután tőltől mentesen kapják a megrendelők tanulmányomat. Tíz előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szívesen szolgállok. Midőn tanulmányomat még egyszer lecsesz figyelmébe ajánlom a néprajz iránt érdeklődőknek, maradtam Somogy-Csurgón, 1899. június hó 8. hazafias üdvözléssel *Matter János* főgimn. r. tanár.

— **Berzenczén a zárdában** a kézimunka kiállítás f. hó 24 25 26. és 27-én lesz s 27-én délután 2 órakor kezdődő diszünnpályával fejeztetik be, mely ének-, zene- és szavalati darabok előadásából fog állani.

— **Torna vizsga.** A csurgói tanítóképzőintézet növendékeinek mult vasárnap volt a torna vizsgájuk, melyre a nagy közönség is hivatalos volt. A vizsgát Fejes Kálmán torna tanár vezette. A növendékek ugy a katonai, valamint a szeryakorlatokban kiváló előmenetelt tanusítottak s ajjelen lévő nagy számú közönségnek nagy élvezetet szereztek. A vizsgát verseny gyakorlatok fejezték be s a győztesek csekély anyagi, de annál nagyobb erköcsi jutalomban részesültek.

— **Tüzoltóink negyedszázados ünneplése** tárgyában erősen készülődnek. A legutóbbi rendkívüli közgyűlésen disz elnökü megválasztatott Kacsóvics Lajos főszolgabíró, kinek elnöklése alatt e hó 10-én látogatott közgyűlés volt. A közgyűlés körül-belül megállapította a jubiláris ünnepség programját. Az ünnepély napjával szeptember 3-ika tüzetett ki. Szept. 2-án este a vidéki tüzoltóság ismerkedési estélyt tart. Szept. 3-án reggel 8 órakor a csurgói tüzoltóság diszgyakorlatot végez, innét vagy a r. cath. templomba vonul az egész közönség misére, vagy a György téren tabori misét hallgat. Misa után közgyűlés lesz, melynek egyedüli tárgyát képezni a somogy megyei tüzoltói szövetség megalakítása. Délben közebéd, este pedig táncvigalom lesz. A közgyűlés és az egész ünnepély rendezését 3 albizottság veszi a kezébe, melynek hivatala a fogadás, elszállásolás és mulatság intézése. A részletes programot annak idején ismertetjük.

— **Deák juniális.** Szegény fiuk, nem kedvez nekik a szerencse. Mennyi munka veszett megint kárba. Napok óta rajzolt a fiatalság kiut az erdőn, hogy nyári mulatságának színterét széppé, kedvessé tegye, czöljät el is érte, de a sors közbe szölt. A közönség

Nem tartott soká, hogy jegyesekké váltak. Szerelmeskedtek és tréfáltak, amikor idejük engedte. Berta ugyan kissé tartózkodó volt, de Károly ezt az elragadtató tartózkodást annak tulajdonította, hogy ezt a viszonyt még a törvényesség nem szentesítette. Egy napon azt hitte, hogy teljes őszinteséget azzal bizonyíthatja be legjobban, ha Bertájának egy földhiteiintézeti sorsjegyet — egy eddig híven őrzött örökséget — ajándékozz.

— Önmagam előtt kell őrizkednem, még az utolsó pillanatban meghátrálhatnék; ha megútnám a főnyereményt, akkor talán önzetlen érzelmeimnek vége volna. Ha azonban szerencséje van Bertának, biztosan belemegyek a házasságba, számítgatott saját belső lényének bölcs ösmeretében.

Hiszen tudjátok, kedves barátim, hogy a véletlennek szeretetreméltó szeszélyei vannak. Szabad egyszer derék szerelmesekkel is jószágosnak lennie. Mikor Károly a főnyereményről az újságból értesült, legelső sorban Bertáskájára gondolt, aki csakugyan megérdemlette ezt a szerencsét.

Lélekszakadva futott jegyeséhez, hogy szerencséjéről értesítse. Megérkezve nála, meglehetősen közömbös arcot vágott, hogy az esemény hirtelen elbeszélésével annál nagyobb hatást érjen el. Csak nem értette

azonnal „kedves czic usának“ rózsás, majdnem pajkos hangulatát.

Végre nem uralkodhatott tovább magán, szíve megrepedni fenyegetett és Bertát magához szorítva, örömtől sugárzó arcczal hebegte:

— Ötvenezer forint — földhiteiintézet — a jó árvagyermek — milyen szerencsés — házasság.

Bertácska nem is volt meglepetve. Nyugodtan elmondotta, hogy sorsjegyet figyelemmel kísérté és a szép nyereményről már tudomása van. De most változást kell tennie.

Részkeve, biztos sejtelmek nélkül hallgatta Károly. És Bertácska fölindulás nélkül feléje hajolva, meleg hangon így szólt:

— Tudod, mielőtt megösmertelek, hiszen tudhatod, szeretőm volt a Fricz. Egy szegény fia, aki akkor nem tarthatott volna el. Azért elhagytuk egymást, sirva, megtört szívvel. Ilonka tanácsára megpróbáltam az újsággal, sohase lehet tudni, hogy mit rejt a jövő s egy ártatlan levélkében bizonyára nincs semmi rossz. Te később a házba kerültél és szerény fellépéssel és őszinte szándékaiddal megtetszettel szüleimnek. Őszinteséged legszebb jelét adtad akkor szerdán, amikor ajándékba kapam tőled a sorsjegyet. Szeretlek már a szüeim kedvéért is.

De tudod, most, hogy megütöttem a főnyereményt, Friczét mégis csak jobban szeretem és azért bizonyosan meg fogod bocsájtani, hogy Friczéhez megyek nőül. Lásd, magad is be fogod látni, hogy más iránt érzett szerelmemmel a szivemben nem léphetek veled az oltár elé. S mi volna neked egy ilyen házasságból? Te könnyen csinálhatsz pártit.

Oly naivul nézett rá, mint mindig, ez már szívélyes természetében rejlett, amely semmiféle igazságtalanságot nem látott e különös helyzetben — s kissé kipiheut a hosszú beszéd után.

Károly gyorsan felvette felöltőjét, megragadta a botot és kisetett a szabadba.

* * *
Leérve a szabadba letúrölte verejtékes homlokát:

— Igen a házasság — a házasság — mormogta — költséges intézmény. Alig fogtam bele, máris szép összeget vesztettem mellette.

Milyen egyoldalú volt ez a nézet, Friczi például a házasság intézményét bizonyára éégig magasztalta.

P. M.

hosszu kocsisorba vonult az erdőbe, már a tánc is megkezdődött, mikor egyszerre feketé felhők jelentek az égen, neki vadult a hideg szél s egy pár perc akkora szélverte a nagy számú mulató közönséget. A kocsi rohanna vonultak vissza a városba telis-teli vendéggel, de mindhiába, a zápor gyorsabb volt s facsaró vízre verte a futó közönséget. Csak ismétlődött a múlt, mert már 3-4 év óta nem lehet az erdei mulatóságot megtartani. Az átázott mulatók estére kelve újra összeviharodtak s a Korona nagy terme adott menhelyet a mulatságra beakasztott fiataloknak. Itt áll aztán csak a bál igazán. A zsufolásig telt terem csak úgy regett a tánczótól, melynek csak a felkelő nap vetett véget. Azért mégis csak nagy-szerűen sikerült a diák júniális. Jelen volt hölgyek névsorát és a felhívásokat alább közöljük.

— **A csurgói izr. elemi iskolában** a zárvizsgálatok f. hó 18-án vasárnap d. e. 8-12-ig tartának meg.

— **Engedély nélküli fegyverek.** Hogy vidékünkön, a legerélyesebb üdőzés dacára mennyire el van terjedve az orvadászat, alig hihető. A járás nyugati részein lévő erdőségek, főleg Porrog, Szt.-Pál, Liszó, Szt.-Király és Gyékényes lakóit valóságos csábítják a vadászásra. Fegyvereiket legritkább esetekben lehet közre keríteni, mert sokan az erdő odvas fáiban, cserjéseiben rejtgetik. Mindamellott a csendőrség és az urodalmi erdősők sokat összeszednek. A csurgói főszolgabírósa a hét folyamán semmisítette meg a 3 év óta összehordott fegyvereket. A 3 év alatt elkoboztatott 130 db lőfegyver és 23 db pisztoly, melyek bár vadászatra használták, oly haszontalan alkotások, hogy kivétel nélkül meg kellett azokat semmisíteni s mint vasat árverezték el.

— **Az elemi iskolások kirándulása.** A református elemi iskolásoknak nagy öröme volt 15-én. A sok apróság tanítója és néhány résztvevő kíséretében kirándult a községi erdőbe. Képzelték, mily örömet okozott a kisseregnek a szép tavaszi mulatság, volt táncz, játék, dal, kijutott az örömből bőven a kicsinyeknek is, meg a szülőknek is egvaránt.

— **Falb jóslata** ismét beteljesült, június hó hideg és viharos napokkal kezdődik. A hét folyamán állandóan hideg északi és délkeleti szél volt, 13-án erős és hideg esővel. A hét vége felé megnyihült kissé az idő, de még estenkint mindig el kél a felöltő. A hideg időjárás azonban ez ideig a természetben semmi kárt nem okozott.

— **Következő meghívót vettük:** Az alsók-sarkadi önkényes tüzoltó egyesület f. évi június hó 25-én saját pénztára javára a gőzmalom melletti ligetben zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor.

C s a r n o k.

Egy öreg kisasszonyról.

Április sugarának szépséges ragyogása megváltoztatja a szíveket. A ki nem szeretett az megtanul szeretni és aki szeretett, serkedő tavasz verőfényében még nagyobb lángra gyul a szerelemnek izzó máglyáján.

Bizonysítani fogom állításomat. Minden napi történet. Bertácska szépségét valamikor ujságok dicsérték, a múltnak immár megsargult ócska klenodumai. Idők multával Bertácskából ünneppélyesen Berta kisasszony lett s a neveletlen új nemedék, a kinek ő térdein álmadozva énekelte az altató dalt, ha szerit ejtheti, kineveti, kicsufolja.

Ilyen az öreg kisasszonynak jövője, a kik sok regényt olvasnak, sokat álmadoznak s fantáziájukkal rajzolják meg a daliás férfi alakját, aki habár így romantikusabb lenne, nem selyemhagcsón a bástyafalról szökteti meg, hanem modern eszközökkel; ragyogó batárral, ménkü nagy kamiliacsokorral, az egész város epedő irigysége között, templomi eskü után fogadja hitvestársul. Ez a fantázia pedig magas igényű. Az élet ritkán váltja

be. Az élet a bálványozott férfieszményt nagyon selejtes példányokban erezteti.

Nyilván a Berta kisasszony kezéért epedők is ilyen devalvált vélegény-példányok voltak. Az első jelentkező, Tetétleny Tivadar oly végtelenül megijesztette a bizarr követeléseivel, hogy elsűl jelentkezett nála a migren.

Szörnyű-é! egy Tetétleny, aki dírbosz, mint egy filusi kántor, az ő kéréje Ezézen próza. A házasság útjára képzelt regényében az ilyen alakok nem férjek, hanem komikus c. ellé-botó alakok szoktak lenni.

Jött egymásik, aki kegyetlenűdűre fakasztotta, egy szürke beimer, minden jellegével a prózai lelkeknek s még tubakolt is! Hisz mellette Tetétleny regénybős, legalább meg van benne a tanyai betyárság energiája. Hirtelt, hogy egy affurje is volt egy csikóssal. Berta kisasszony, midőn a pletyka révén hallott erről, ezeket mondotta.

Csuva biz ez, de legalább regényes. Az u.án jött a harmadik, negyedik, tizedik, megannyi tucat ember, akik Berta kisasszonynak az ideálokról alkotott ábrándjaitól messze állottak.

Közbe azonban erett egy.

Oh, az nagyon érdekes történet.

Berta a Karth utat olvasta szép nyári verőfényben. Lódobogás. Felvilant. Szívében valami kimondhatatlan édes érzelem. Az ő ideálja érkezett meg. Az aranyujtásos barna férfi, ki mint Centaurus ütötte meg a szilaj lovat, mely patájával a kövezeten tüzet eslított. Tessék rágyujtani. Berta rá is gyujtott, Szíve lobbant föl, vajjon ki fojja azt eloltani?

Szerencsétlenségére nem jött senki. Nagy időre nem látta az ideált, de hitt benne! Hitté, hogy egykor csak be fog térni hozzájuk és két szív, már mint az övé, meg amizé, meg fojja egymást érteni... S milyen kizagató, milyen szegénylős gondolatok termettek lelkében. A naiv ábrándozás boldog korszaka volt ez...

Midőn már egészen előntötte lelkét a boldog vágy, egy szörnyű séta alkalmával rettentő látvány rémítette meg. Az a barna, aranyujtásos férfi karján szöke nőt vezetett. A pár boldogan nevetett, bizalmasan simultak egymáshoz. Előttük két kis bété poroszkált. Az egyik meg is fogta Berta kisasszony kezét s gyermekes együgyű-éggel gyogyogált:

Néni, néni!

No hiszen volt miről beszélni a kis városi pletykának. Berta kisasszony a nyílt utcán ajult el, úgy vitte haza egy hu zártisztó öben.

Ettől a pereztől Berta kisasszony megszűnt a társaságnak elni. Nem látták többé. Nevét hálával emlegették a koldusok. Az lett belőle mi a vénkisasszonyokból szokott, szenvedélyes emberbarát.

Repültek az évek, nyelték el a kis és nagy események egymást. Tetétleny Tivadar azóta népes tűzhelyet alkotott, az árkos gazdaságot gyermekzaj verte föl. Berta kisasszony lelkében akkor villant föl fiatalkori ábrándjának délibábja, mikor áprilisi szél hozta el a gyászharang szavát, mikor Tetétlenyét temették, a kinek halálával nyolc gyámoltalan gyermek lett anyátlan éva.

Berta szívében felszongottak az ifjuság álmái s egy verőfényes áprilisi napon kiment a pusztára. Nyolc gyerek szaladt e'ele, kiken meglátszott az árvaság. Ugy kellett kifésülni megmódatni őket s mikor Tivadar e'képedve megerke ett, a jó Berta kisasszony akkor is a gyermekekkel szorgoskolt.

Üdvözölték egymást, elfogódva Berta kezdette a beszédet.

Tudja mit Tivadar, a gyerekeknek anya kell. Itt maradok. Tetétleny megragadta kezét.

Képes volna erre az áldozatra? Igen mondotta Berta, — mert érzem, hogy önhöz is huz a szívem! — az áprilisi napuzár pedig ráragyog kipirult arcára.

Nos, bebizonyítottam-e, hogy a tavaszi napsugáron feljúl, felszerked a régi elhamvadt tüze a régi szerelemnek?

VERNER LÁSZLÓ.

Nyomatott Vágó Gyula könyvnyomdájában Csurgón 1899.

1202
899 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a csurgói takarékpénztár végrehajtónak kiskoru Andricz Mária és tarsai beleznai lakos végrehajtást szenvedők ellen 295 frt 86 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a csurgói kir. bíróság területén levő Belezna községben fekvő, a beleznai 95 szíjtkvben A. I. 103, 705, 1641, 1786, 1862, 2044, hrsz. alatt foglalt telki birtokból kiskoru Andricz Mária, kiskoru Andricz Rozsi, kiskoru Andricz Ferenc, kiskoru Andricz István B. 18-21. srsz. alatt bejegyzett tulajdonosoknak összesen 1 negyedrészt tevő illetőségére az özv. Andricz Ferencné szül. Radics Rozsi javára C. 45. sorsz. alatt bekebelezett özevgyijog öröklése nélkül 391 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1899. évi augusztus hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor

Belezna község házából megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aiol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 39 frt. 10 krt készpénzben vagy az 1881. évi 60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított vagy az 1881. november 1-én 3333. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1899. évi május hó 11-ik napján a kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

PRETTENHOFER
kir. aljárásbíró.

Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság, mint szövetkezet BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 27.

Biztosításokat elfogad:
lovak és szarvasmarhák elhullása következtében boállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fenáll:
ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet **kényszer-vágást** kénytelen elrendelni.

A DIJAK RENDEIVÜL MÉRSÉKELTEK.

Az intézet élén állanak, báró **Sztojanovits György**, földbirtokos, elnök, báró **Ambrózy Gyula**, földbirtokos, gróf **Bethlen Balázs**, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. **Béldy László** országgy. képviselő, földbirtokos, **Chernel György**, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, földbirtokos, báró **Jósika Gábor**, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, földbirtokos, gróf **Korniss Károly**, főrendiházi tag, földbirtokos, báró **Nyáry Béla**, cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf **Ráday Gedeon**, földbirtokos, dr. **Simay Aladár**, a „Magyar agrár- és járadékbank r. t.” gazdasági tanácsosa, dr. **Tetétleny Armin**, ügyvéd, **Tahy István** cs. és kir. kamarás, „Pestmegyei gazdasági egyesület” alelnöke, földbirtokos, **Zaleski Jenő** földbirtokos, dr. **Pajor Ignác** földbirtokos, intézeti igazgató, **igazgatósági tagok.** Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökség.

5-25

